Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 1ης Αυγούστου 2025*

«Προδικαστική παραπομπή – Διανοητική ιδιοκτησία – Σήματα – Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 – Προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων – Άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β' – Δικαιώματα που παρέχει το σήμα – Δικαίωμα να απαγορεύεται σε τρίτον η προσφορά ή εμπορία των προϊόντων ή η κατοχή τους προς εμπορία με τη χρήση του σημείου – Ηλεκτρονικό εμπόριο – Προϊόντα που προσφέρονται προς πώληση από κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έχει καταχωριστεί το σήμα – Έννοια του όρου "κατοχή"»

Στην υπόθεση C-76/24,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2024, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Φεβρουαρίου 2024, στο πλαίσιο της δίκης

Tradeinn Retail Services S.L.

κατά

PH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Λυκούργο, πρόεδρο τμήματος, S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei (εισηγήτρια) και N. Fenger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Spielmann

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο PH, εκπροσωπούμενος από τον T. Kiphuth και τον N. Tretter, Rechtsanwälte,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την P. Němečková και τον G. von Rintelen,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Μαρτίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 2015, L 336, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Tradeinn Retail Services S.L. (στο εξής: TRS) και του PH, δικαιούχου γερμανικών σημάτων για συσκευές και εξαρτήματα κατάδυσης, με αντικείμενο αγωγή παραλείψεως της χρήσης σημείων ταυτόσημων με τα σήματα αυτά για εξαρτήματα κατάδυσης.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Το άρθρο 10 της οδηγίας 2015/2436, το επιγράφεται «Δικαιώματα που παρέχει το σήμα», ορίζει τα εξής:

«1. Η καταχώριση του σήματος παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικά δικαιώματα επ' αυτού.

2. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των δικαιούχων που έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ή την ημερομηνία προτεραιότητας του καταχωρισμένου σήματος, ο δικαιούχος του εν λόγω καταχωρισμένου σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο για προϊόντα ή υπηρεσίες, όταν:

α) το σημείο είναι ταυτόσημο με το σήμα και χρησιμοποιείται για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημα με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρισθεί το σήμα·

β) το σημείο είναι ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα και χρησιμοποιείται για προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι ταυτόσημα ή παρόμοια με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία έχει καταχωρισθεί το σήμα, εάν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού· ο κίνδυνος σύγχυσης συμπεριλαμβάνει τον κίνδυνο συσχέτισης του σημείου με το σήμα·

γ) το σημείο είναι ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα, ανεξαρτήτως του αν χρησιμοποιείται για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημα, παρόμοια ή μη παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα, εάν αυτό χαίρει φήμης εντός του κράτους μέλους και η χρησιμοποίηση του σημείου, χωρίς νόμιμη αιτία, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.

3. Εάν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 2, μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται:

α) η επίθεση του σημείου επί των προϊόντων ή της συσκευασίας τους·

β) η προσφορά ή εμπορία των προϊόντων ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών με τη χρήση του σημείου·

[…]

ε) η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση·

[…]».

Το γερμανικό δίκαιο

4 Το άρθρο 14, παράγραφοι 2 και 3, του Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen – Markengesetz (νόμου για την προστασία των σημάτων και λοιπών διακριτικών σημείων), της 25ης Οκτωβρίου 1994 (BGBl 1994 I, σ. 3082), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2015/2436 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Dezember 2015 zur Angleichung der Rechtsvorschriften der Mitgliedstaaten über die Marken (Markenrechtsmodernisierungsgesetz) [νόμο για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 2015/2436), της 11ης Δεκεμβρίου 2018 (BGBl. 2018 I, σ. 2357), στο εξής: MarkenG], αποσκοπεί στη μεταφορά του άρθρου 10, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 2015/2436 στο γερμανικό δίκαιο.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, σημείο 1, του MarkenG, απαγορεύεται στους τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος, σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημα με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το σήμα.

6 Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 3, σημεία 1, 2 και 6, του MarkenG, εάν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, απαγορεύεται ιδίως η επίθεση ταυτόσημου με το επίμαχο σήμα σημείου επί των προϊόντων ή επί της συσκευασίας ή του περιτυλίγματός τους, η προσφορά ή εμπορία των προϊόντων ή η κατοχή τους προς εμπορία με τη χρήση του σημείου, καθώς και η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό ή στη διαφήμιση.

7 Το άρθρο 14, παράγραφος 5, του MarkenG προβλέπει τα εξής:

«Εναντίον οποιουδήποτε χρησιμοποιεί σημείο κατά παράβαση των παραγράφων 2 έως 4 μπορεί να ασκηθεί αγωγή παραλείψεως από τον δικαιούχο του σήματος σε περίπτωση κινδύνου επανάληψης της προσβολής στο μέλλον. Το δικαίωμα αυτό υφίσταται και σε περίπτωση που επαπειλείται προσβολή για πρώτη φορά.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Ο PH είναι δικαιούχος των ακόλουθων δύο γερμανικών εικονιστικών σημάτων, τα οποία περιέχουν και λεκτικά στοιχεία (στο εξής: επίμαχα σήματα):

9 Τα επίμαχα σήματα καταχωρίστηκαν στο Deutsches Patent- und Markenamt (γερμανικό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων, Γερμανία), μεταξύ άλλων, για συσκευές κατάδυσης, στολές κατάδυσης, γάντια κατάδυσης, μάσκες κατάδυσης και αναπνευστικές συσκευές καταδύσεων.

10 Η TRS, με έδρα την Ισπανία, διαφήμιζε μέσω της ιστοσελίδας της www.scubastore.com, καθώς και μέσω της πλατφόρμας διαδικτυακού εμπορίου www.amazon.de, εξαρτήματα κατάδυσης τα οποία διέθετε προς πώληση χρησιμοποιώντας σημεία ταυτόσημα με τα επίμαχα σήματα, ιδίως μέσω φωτογραφιών προϊόντων που έφεραν τα σημεία αυτά.

11 Ο PH άσκησε αγωγή ενώπιον του Landgericht Nürnberg-Fürth (πρωτοδικείου Νυρεμβέργης-Fürth, Γερμανία) με αίτημα, μεταξύ άλλων, να απαγορευθεί στην TRS να χρησιμοποιεί στη Γερμανία σημεία ταυτόσημα με τα επίμαχα σήματα. Ειδικότερα, ο PH ζήτησε να απαγορευθεί στην TRS να επιθέτει τα σημεία αυτά επί των εξαρτημάτων κατάδυσης καθώς και επί της συσκευασίας ή του περιτυλίγματος τους, να προσφέρει, να κατασκευάζει, να διανέμει ή να εμπορεύεται κατ' άλλον τρόπο εξαρτήματα κατάδυσης υπό τα σημεία αυτά και να τα διαφημίζει ή να τα κατέχει για τους προαναφερθέντες σκοπούς.

12 Με απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2022, το Landgericht Nürnberg-Fürth (πρωτοδικείο Νυρεμβέργης-Fürth), αφού διαπίστωσε ότι η TRS είχε αποδεχθεί εν μέρει τα αιτήματα αυτά, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, να διατάξει την τελευταία να παύσει να προσφέρει προς πώληση ή να διαφημίζει εξαρτήματα κατάδυσης που έφεραν σημεία ταυτόσημα με τα επίμαχα σήματα.

13 Κατόπιν έφεσης του PH, το Oberlandesgericht Nürnberg (εφετείο Νυρεμβέργης, Γερμανία) έκρινε, με απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2022, ότι το γεγονός ότι η TRS ήταν εγκατεστημένη στην Ισπανία και κατείχε εκεί τα οικεία προϊόντα ουδόλως εμπόδιζε την καταδίκη της για παράνομη κατοχή προϊόντων φερόντων σημεία ταυτόσημα με τα επίμαχα σήματα με σκοπό την προσφορά ή την εμπορία τους στη Γερμανία. Το δικαστήριο αυτό υποχρέωσε την TRS να παύσει να προσφέρει προς πώληση ή να διαφημίζει εξαρτήματα καταδύσεων που έφεραν τα εν λόγω σημεία «καθώς και να τα διανέμει ή να τα κατέχει για τον σκοπό αυτόν».

14 Αμφισβητώντας τη διεύρυνση αυτή του διατακτικού της πρωτόδικης απόφασης, η TRS άσκησε αναίρεση κατά της εφετειακής απόφασης ενώπιον του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου.

15 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η κατοχή προϊόντων με σκοπό την προσφορά ή την εμπορία τους, κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 3, σημείο 2, του MarkenG, εμπεριέχει ένα στοιχείο αντικειμενικής υπόστασης, το οποίο συνίσταται στην κατοχή, και ένα στοιχείο υποκειμενικής υπόστασης, ήτοι τη βούληση εισαγωγής των προϊόντων αυτών στην αγορά.

16 Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία της διάταξης αυτής υπό το πρίσμα του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436.

17 Πρώτον, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της εδαφικότητας, η προστασία σήματος καταχωρισμένου στη Γερμανία περιορίζεται στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους και ότι κυρώσεις επιβάλλονται μόνον για πράξεις τελούμενες εντός του εδάφους αυτού. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν, υπό το πρίσμα της αρχής της εδαφικότητας, το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 επιτρέπει στον δικαιούχο σήματος προστατευόμενου σε κράτος μέλος να απαγορεύσει σε τρίτον να κατέχει σε άλλο κράτος μέλος προϊόντα φέροντα σημείο ταυτόσημο με το σήμα για τον λόγο ότι τα προϊόντα αυτά προορίζονται να διατεθούν προς πώληση ή εμπορία εντός του κράτους μέλους στο οποίο προστατεύεται το σήμα.

18 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η διάταξη αυτή επιδέχεται δύο ερμηνείες. Σύμφωνα με μια πρώτη ερμηνεία, η οποία στηρίζεται στην αρχή της εδαφικότητας, η κατοχή προϊόντων υπό το σημείο αυτό εντός κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος μέλος προστασίας δεν προσβάλλει το επίμαχο σήμα, τούτο δε ακόμη και αν η κατοχή αποσκοπεί στην προσφορά των προϊόντων αυτών προς πώληση ή στην εμπορία τους εντός του κράτους μέλους προστασίας.

19 Σύμφωνα με μια δεύτερη ερμηνεία, προσβολή εθνικού σήματος στοιχειοθετείται όταν τα οικεία προϊόντα κατέχονται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος προστασίας με σκοπό την προσφορά τους προς πώληση ή την εμπορία τους, υπό το σημείο αυτό, εντός του κράτους μέλους προστασίας.

20 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν η χρήση του ρήματος «besitzen» (κατέχω) στην απόδοση του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 στη γερμανική γλώσσα έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή απαιτεί την άμεση πρόσβαση τρίτου στα οικεία προϊόντα ή εάν αρκεί ο τρίτος να μπορεί να ασκήσει επιρροή στο πρόσωπο που διαθέτει τέτοια πρόσβαση.

21 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι, κατά το γερμανικό δίκαιο, ο όρος «Besitz» (κατοχή) καλύπτει τόσο την «άμεση κατοχή» όσο και την «έμμεση κατοχή». Η άμεση κατοχή αφορά τη φυσική εξουσία επί πράγματος, η οποία παύει να υφίσταται εάν ο κάτοχος παραιτηθεί από τον πραγματικό έλεγχο του πράγματος ή τον απολέσει. Όταν ένα πρόσωπο κατέχει προσωρινώς πράγμα δυνάμει δικαιώματος ή υποχρέωσης έναντι τρίτου, ο τρίτος αυτός χαρακτηρίζεται ως «έμμεσος κάτοχος». Επομένως, όταν ο πωλητής παραδίδει το πωληθέν προϊόν σε μεταφορέα, ο τελευταίος καθίσταται άμεσος κάτοχος και ο πωλητής έμμεσος κάτοχος.

22 Μολονότι, συνεπώς, η TRS θα μπορούσε, κατά το γερμανικό δίκαιο, να χαρακτηριστεί ως έμμεσος κάτοχος, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον κάτι τέτοιο ισχύει και υπό το πρίσμα του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436. Επισημαίνει, συναφώς, ότι η νομοθεσία της Ένωσης περί σημάτων δεν χρησιμοποιεί σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις όρους που έχουν την ίδια σημασία με το ρήμα «besitzen». Συγκεκριμένα, σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις χρησιμοποιούνται όροι που αφορούν, κατ' ουσίαν, μάλλον την αποθήκευση παρά την κατοχή, όπερ σημαίνει ότι υφίσταται άμεση πρόσβαση στα οικεία προϊόντα. Πάντως, το αιτούν δικαστήριο δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να μπορεί να συναχθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 εκτείνεται και στον έμμεσο κάτοχο των προϊόντων αυτών.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί ο δικαιούχος εθνικού σήματος να απαγορεύσει, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας [2015/2436], σε πρόσωπο να κατέχει στην αλλοδαπή προϊόντα που προσβάλλουν το δικαίωμά του επί του σήματος με σκοπό την προσφορά ή τη διάθεσή των προϊόντων αυτών στην αγορά στη χώρα όπου το σήμα απολαύει προστασίας;

2) Προϋποθέτει ο όρος “κατοχή”, κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας [2015/2436], δυνατότητα πραγματικής πρόσβασης στα προϊόντα που προσβάλλουν το δικαίωμα επί του σήματος ή αρκεί η δυνατότητα άσκησης επιρροής στο πρόσωπο που έχει πραγματική πρόσβαση στα προϊόντα αυτά;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

24 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 έχει την έννοια ότι ο δικαιούχος σήματος προστατευόμενου σε κράτος μέλος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να κατέχει, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, προϊόντα φέροντα σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, με σκοπό την προσφορά των προϊόντων αυτών προς πώληση ή την εμπορία τους εντός του κράτους μέλους στο οποίο προστατεύεται το σήμα.

25 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος [αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, σκέψη 12, και της 8ης Μαΐου 2025, L. (Μικροδέματα μη εμπορικού χαρακτήρα), C-405/24, EU:C:2025:335, σκέψη 28].

26 Το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, προβλέπει ότι ο δικαιούχος καταχωρισμένου σήματος μπορεί να απαγορεύει σε κάθε τρίτον να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο για προϊόντα ή υπηρεσίες το οποίο προσβάλλει το σήμα, και ότι, μεταξύ των χρήσεων που μπορούν συνεπώς να απαγορευτούν, περιλαμβάνονται «η προσφορά ή εμπορία των προϊόντων ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών με τη χρήση του σημείου».

27 Όπως προκύπτει από το γράμμα της διάταξης αυτής, για να μπορεί ο δικαιούχος του εν λόγω σήματος να απαγορεύσει την κατοχή προϊόντων υπό το σημείο αυτό, ο τρίτος που κατέχει τα οικεία προϊόντα πρέπει να επιδιώκει ο ίδιος τον σκοπό της προσφοράς ή της εμπορίας τους (πρβλ. απόφαση της 2ας Απριλίου 2020, Coty Germany, C-567/18, EU:C:2020:267, σκέψη 45).

28 Αντιθέτως, το γράμμα του άρθρου αυτού δεν περιέχει ρητή ένδειξη ως προς τη δυνατότητα του δικαιούχου σήματος καταχωρισμένου σε κράτος μέλος να απαγορεύσει σε τρίτον να κατέχει, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, προϊόντα υπό το εν λόγω σημείο.

29 Όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/2436, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προστασία που χορηγείται με την καταχώριση εθνικού σήματος περιορίζεται, κατ' αρχήν, στο έδαφος του κράτους μέλους καταχώρισης, οπότε, κατά γενικό κανόνα, ο δικαιούχος του δεν μπορεί να επικαλεστεί την προστασία αυτή εκτός του εν λόγω εδάφους (πρβλ. αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 1994, IHT Internationale Heiztechnik και Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, σκέψη 22, και της 19ης Απριλίου 2012, Wintersteiger, C-523/10, EU:C:2012:220, σκέψη 25).

30 Όσον αφορά τον σκοπό του αποκλειστικού δικαιώματος που παρέχει η καταχώριση σήματος δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 2015/2436, ο σκοπός αυτός συνίσταται στην παροχή στον δικαιούχο του οικείου σήματος της δυνατότητας να προστατεύει τα ειδικά συμφέροντά του ως δικαιούχος του σήματος, ήτοι να διασφαλίζει ότι το σήμα μπορεί να επιτελεί τις λειτουργίες του. Ως εκ τούτου, το εν λόγω δικαίωμα πρέπει να ασκείται μόνον στις περιπτώσεις στις οποίες η χρήση του σημείου από τρίτον θίγει ή μπορεί να θίξει τις λειτουργίες του σήματος (πρβλ. απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2002, Arsenal Football Club, C-206/01, EU:C:2002:651, σκέψεις 50 έως 54). Μεταξύ των λειτουργιών αυτών περιλαμβάνονται όχι μόνον η βασική λειτουργία του σήματος η οποία συνίσταται στο να εγγυάται στους καταναλωτές την προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, αλλά και οι λοιπές λειτουργίες του, όπως, μεταξύ άλλων, η λειτουργία του ως εχεγγύου ποιότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας, ή η επικοινωνιακή, η επενδυτική και η διαφημιστική του λειτουργία [απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2024, Audi (Στήριξη εμβλήματος σε μάσκα ψυγείου αυτοκινήτου), C-334/22, EU:C:2024:76, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

31 Ο σκοπός αυτός και η γεωγραφική έκταση της προστασίας που παρέχει το σήμα έχουν διάφορες συνέπειες για την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/2436.

32 Πρώτον, ο δικαιούχος εθνικού σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε τρίτον να διαθέτει στην αγορά του κράτους μέλους καταχώρισης προϊόντα υπό σημείο του οποίου η χρήση προσβάλλει το σήμα, με τη διευκρίνιση πάντως ότι δεν θεωρείται ότι έχουν διατεθεί τέτοια προϊόντα στην αγορά, εάν αυτά τελούν υπό τελωνειακό καθεστώς αναστολής, όπως αυτό της εξωτερικής διαμετακόμισης, και δεν έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία (πρβλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, Montex Holdings, C-281/05, EU:C:2006:709, σκέψεις 19 έως 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Δεύτερον, ο δικαιούχος εθνικού σήματος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να προσφέρει στο έδαφος του κράτους μέλους καταχώρισης προϊόντα υπό το σημείο αυτό. Επομένως, ο δικαιούχος μπορεί να αντιταχθεί σε μια τέτοια προσφορά, ακόμη και όταν πρόκειται για προϊόντα που έχουν τεθεί υπό το τελωνειακό καθεστώς της εξωτερικής διαμετακόμισης, εφόσον αυτή συνεπάγεται κατ' ανάγκην τη θέση των προϊόντων σε ελεύθερη κυκλοφορία (πρβλ. απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2005, Class International, C-405/03, EU:C:2005:616, σκέψη 61).

34 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο δικαιούχος σήματος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να προσφέρει, ιδίως μέσω διαδικτυακής διαφήμισης, προϊόντα υπό το εν λόγω σημείο, ακόμη και όταν ο τρίτος, ο διακομιστής του ιστοτόπου που χρησιμοποιεί ή τα προϊόντα αυτά βρίσκονται εκτός του κράτους μέλους καταχώρισης, εφόσον η προσφορά ή η διαφήμιση απευθύνεται σε καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι επιχειρηματίες που χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό εμπόριο και προσφέρουν σε καταναλωτές στο έδαφος αυτό προϊόντα που βρίσκονται εκτός του εν λόγω εδάφους θα απαλλάσσονταν από κάθε υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα, πράγμα που θα υπονόμευε την πρακτική αποτελεσματικότητα της προστασίας την οποία εγγυάται η οδηγία 2015/2436

(πρβλ. αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2011, L'Oréal κ.λπ., C-324/09, EU:C:2011:474, σκέψεις 62 και 63, και της 6ης Φεβρουαρίου 2014, Blomqvist, C-98/13, EU:C:2014:55, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

35 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η απλή δυνατότητα πρόσβασης σε διαδικτυακό τόπο εντός του καλυπτόμενου από το σήμα εδάφους δεν αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι αναρτώμενες στον εν λόγω ιστότοπο προσφορές προς πώληση έχουν ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό. Εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να εκτιμούν κατά περίπτωση εάν υφίστανται κατάλληλες ενδείξεις ώστε να συνάγεται ότι προσφορά προς πώληση αναρτώμενη σε ιστότοπο ή σε πλατφόρμα διαδικτυακών πωλήσεων προσβάσιμη στο έδαφος αυτό έχει ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους εκεί. Μία από τις ενδείξεις αυτές είναι οι διευκρινίσεις που περιλαμβάνονται στην προσφορά ως προς τις γεωγραφικές ζώνες προς τις οποίες ο τρίτος είναι έτοιμος να αποστείλει το οικείο προϊόν (πρβλ. απόφαση της 12ης Ιουλίου 2011, L'Oréal κ.λπ., C-324/09, EU:C:2011:474, σκέψεις 64 και 65).

36 Τρίτον, τέλος, το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 επιτρέπει στον δικαιούχο σήματος να απαγορεύει σε τρίτον όχι μόνον την προσφορά και την εμπορία προϊόντων υπό σημείο του οποίου η χρήση προσβάλλει το σήμα, αλλά και την «κατοχή τους προς εμπορία», όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 26 και 27 της παρούσας απόφασης. Επομένως, η διάταξη αυτή αφορά την κατοχή τέτοιων προϊόντων από τρίτον μόνον εάν αυτή αποτελεί προϋπόθεση για την προσφορά ή την εμπορία την οποία ο δικαιούχος σήματος δικαιούται να απαγορεύει.

37 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 34 της παρούσας απόφασης, ο δικαιούχος σήματος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να προσφέρει, ιδίως μέσω διαδικτυακής διαφήμισης, προϊόντα υπό το σημείο αυτό, παρά το γεγονός ότι ο τρίτος, ο διακομιστής του ιστοτόπου που χρησιμοποιεί ή τα προϊόντα αυτά βρίσκονται εκτός του κράτους μέλους καταχώρισης, εφόσον η προσφορά απευθύνεται σε καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο δικαιούχος δύναται επίσης να απαγορεύει στον τρίτον να κατέχει τα προϊόντα εκτός του εδάφους αυτού, εφόσον η κατοχή τους αποτελεί προπαρασκευαστικό στάδιο μιας τέτοιας προσφοράς ή της εκτέλεσής της, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι έγινε προς τον σκοπό αυτό.

38 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου, ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης η διαδικτυακή πλατφόρμα εμπορίου www.amazon.de απευθύνεται σε καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος που καλύπτεται από τα επίμαχα σήματα (πρβλ. αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 2010, Pammer και Hotel Alpenhof, C-585/08 και C-144/09, EU:C:2010:740, σκέψη 83, και της 12ης Ιουλίου 2011, L'Oréal κ.λπ., C-324/09, EU:C:2011:474, σκέψη 66). Επομένως, οι προσφορές προς πώληση στην εν λόγω πλατφόρμα τις οποίες αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτουν, υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες οφείλει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436.

39 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 έχει την έννοια ότι ο δικαιούχος σήματος προστατευόμενου σε κράτος μέλος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να κατέχει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προϊόντα φέροντα σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, με σκοπό την προσφορά των προϊόντων αυτών προς πώληση ή την εμπορία τους εντός του κράτους μέλους στο οποίο προστατεύεται το σήμα.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

40 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/2436 έχει την έννοια ότι προκειμένου να υφίσταται «κατοχή», κατά τη διάταξη αυτή, προϊόντος φέροντος σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, απαιτείται άμεσος και πραγματικός έλεγχος του προϊόντος αυτού ή εάν αρκεί η δυνατότητα άσκησης ελέγχου ή επιρροής επί του προσώπου που έχει τον άμεσο και πραγματικό έλεγχο του εν λόγω προϊόντος.

41 Όπως εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο, οι αμφιβολίες που δικαιολογούν την υποβολή του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος απορρέουν από τις αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων του εν λόγω άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β'. Σύμφωνα με την απόδοση της διάταξης αυτής στη γερμανική γλώσσα, η «κατοχή» προϊόντος θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην πρόσβαση σε αυτό, ενώ άλλες γλωσσικές αποδόσεις της εν λόγω διάταξης χρησιμοποιούν εκφράσεις που υποδηλώνουν το αντίθετο.

42 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, μολονότι οι αποδόσεις του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/2436 στη γερμανική («besitzen»), στη γαλλική («détenir») και στη ρουμανική γλώσσα («deținute») αναφέρονται στην κατοχή, άλλες γλωσσικές αποδόσεις της διάταξης αυτής χρησιμοποιούν εκφράσεις που παραπέμπουν στην έννοια της αποθήκευσης ή της φύλαξης, όπως, παραδείγματος χάριν, αυτές που χρησιμοποιούνται στην ισπανική («almacenar»), στη δανική («oplagre»), στην αγγλική («stocking»), στην ιταλική («stoccare») ή στη σουηδική γλώσσα («lagra»). Από τις τελευταίες αυτές εκφράσεις θα μπορούσε, συνεπώς, να συναχθεί ότι η εν λόγω διάταξη αφορά τη διατήρηση ενός συνόλου προϊόντων, ενώ ο όρος «κατοχή» δεν υποδηλώνει μια τέτοια ποσοτική πτυχή και έχει ευρύτερη έννοια.

43 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων μιας διάταξης του δικαίου της Ένωσης, η τελευταία πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα την όλη οικονομία και τον σκοπό της ρύθμισης της οποίας συνιστά στοιχείο (αποφάσεις της 27ης Μαρτίου 1990, Cricket St Thomas, C-372/88, EU:C:1990:140, σκέψη 19, και της 8ης Μαΐου 2025, Pielatak, C-410/23, EU:C:2025:325, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, όταν διάταξη του δικαίου της Ένωσης επιδέχεται περισσότερες ερμηνείες, πρέπει να προτιμάται εκείνη η ερμηνεία η οποία διασφαλίζει την πρακτική της αποτελεσματικότητα (αποφάσεις της 24ης Φεβρουαρίου 2000, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-434/97, EU:C:2000:98, σκέψη 21, και της 23ης Νοεμβρίου 2023, EVN Business Service κ.λπ., C-480/22, EU:C:2023:918, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44 Παρά τις γλωσσικές διαφοροποιήσεις για τις οποίες έγινε λόγος στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/2436, κάθε γλωσσική έκφραση, ανεξαρτήτως του εάν αναφέρεται σαφώς στην κατοχή ή παραπέμπει μάλλον στην έννοια της αποθήκευσης ή της φύλαξης, προϋποθέτει φυσική εξουσία και, επομένως, ορισμένο έλεγχο επί των οικείων προϊόντων. Εν πάση περιπτώσει, όπως υπενθύμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 54 των προτάσεών του, η διάταξη αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο διατάξεων ο σκοπός των οποίων συνίσταται στο να παρέχεται στον δικαιούχο σήματος η νομική δυνατότητα να απαγορεύει και, συνακόλουθα, να θέτει τέλος σε κάθε συμπεριφορά τρίτου ο οποίος χρησιμοποιεί σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας 2015/2436. Συναφώς, κάθε τρίτος ο οποίος έχει τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της πράξης που συνιστά τη χρήση πρέπει να θεωρείται ότι είναι πράγματι σε θέση να παύσει τη χρήση αυτή (πρβλ. απόφαση της 2ας Απριλίου 2020, Coty Germany, C-567/18, EU:C:2020:267, σκέψεις 37 και 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

45 Επομένως, ο όρος «κατοχή» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 καλύπτει όχι μόνον τις περιπτώσεις στις οποίες ο τρίτος έχει τον άμεσο και πραγματικό έλεγχο των οικείων προϊόντων, αλλά και εκείνες στις οποίες έχει έμμεσο, πλην όμως πραγματικό, έλεγχο των προϊόντων αυτών, καθόσον δύναται να ασκήσει έλεγχο ή επιρροή επί του προσώπου που έχει τον άμεσο και πραγματικό έλεγχο των προϊόντων αυτών.

46 Εάν η διάταξη αυτή εφαρμοζόταν μόνον σε τρίτον ο οποίος έχει άμεσα τον πραγματικό έλεγχο των οικείων προϊόντων, ο δικαιούχος του σήματος δεν θα μπορούσε να στραφεί κατά οικονομικού φορέα ο οποίος χωρίς τη συγκατάθεσή του, με σκοπό την προσφορά ή την εμπορία των προϊόντων αυτών, τα παραδίδει σε πάροχο υπηρεσιών, προκειμένου αυτός να παράσχει, για τους σκοπούς αυτούς, υπηρεσίες όπως η φύλαξη ή η μεταφορά των εν λόγω προϊόντων. Μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 62 των προτάσεών του, ασύμβατη με τον σκοπό της οδηγίας 2015/2436 και θα στερούσε από την προστασία που αυτή διασφαλίζει μέρος της πρακτικής αποτελεσματικότητάς της.

47 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436 έχει την έννοια ότι προκειμένου να υφίσταται «κατοχή», κατά τη διάταξη αυτή, προϊόντος φέροντος σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, αρκεί η δυνατότητα άσκησης ελέγχου ή επιρροής επί του προσώπου που έχει τον άμεσο και πραγματικό έλεγχο του εν λόγω προϊόντος.

Επί των δικαστικών εξόδων

48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ’ αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων

έχει την έννοια ότι:

ο δικαιούχος σήματος προστατευόμενου σε κράτος μέλος μπορεί να απαγορεύει σε τρίτον να κατέχει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προϊόντα φέροντα σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, με σκοπό την προσφορά των προϊόντων αυτών προς πώληση ή την εμπορία τους εντός του κράτους μέλους στο οποίο προστατεύεται το σήμα.

2) Το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, της οδηγίας 2015/2436

έχει την έννοια ότι:

προκειμένου να υφίσταται «κατοχή», κατά τη διάταξη αυτή, προϊόντος φέροντος σημείο υπό τους όρους του άρθρου 10, παράγραφος 2, της οδηγίας, αρκεί η

δυνατότητα άσκησης ελέγχου ή επιρροής επί του προσώπου που έχει τον άμεσο και πραγματικό έλεγχο του εν λόγω προϊόντος.

(υπογραφές)